

Vanimad rahvakoolid Forseliuse Seltsi

1987. aasta kevadel võtsid 12 auväärse ajaloo kooli (Kambja, Kolga-Jaani, Laiuse, Nõo, Otepää, Pilistvere (nüüd Kiri-vere), Puhja, Põltsamaa, Rõngu, Sangaste, Tartu 1. keskkool, Paidise) nõuks tähistada Eesti (talurahvakooli 800. aastapäeva, et kaitsa kooli kui institutsiooni ausa valgustustöö suurust, mis kirjaoskuse ja teadmiste levitamise teel viis rahva ärkamisele ja kahekümneaastase vabaduspõl-

ve kättevõitmisele. Hando Runeli külsed värsid

**«Kiri algab kirikust,
rahvas algab raamatust»**

on kompaktseim sõnastus, tunnustamaks kirjasõna ja kiriku osa rahvaste arenguloos. Luterlikku kirikut ei ole kuni viimase ajani vaimsuse ja kõlbelisuse kandjana üldse tahetud näha.

«12 kooli klubi» kutsub kõiki koole, olgu need linnas või maal, suured või väikesed, üld-, kutse-

või erikoolid, kelle ajalugu ulatub Liivimaa, hiljem ka Eestimaa kuberneril Georg von Browne'i antud koolipatentide («seaduste») eelsesse aega (1765. a. Liivimaal ja 1787. a. Eestimaal), ühinema üheks suureks pereks — Forseliuse Seltsiks, mida seob Bengt Gottfried Forseliuse ajastu ja Eesti haridustraditsioonide vaimsus. Selts tahab võidelda eesti rahvuskooli, hariduse prestiiži ja eesti keele kui rahva

vaimse kodu eest, tahab anda alternatiivset haridust, vahetada õpilasi ja õpetajaid teiste maa-dega (eelkõige eestlastega), saata stipendiaate Põhjamaadesse, arendada allikmaterjalide trükimist, soodustada hariduse ja kooli ajaloo ning koduloo uurimist, toetada koolimuuseume jpm.

Sajanditevanune kirjaoskus oli eestlaste ärkamisaja aluseks, haritus on olnud meie uhku-

seks, seepärast tahab Forseliuse Selts olla selle rahvuse prestiižijoone hoidjaks, kaitsjaks ja edasiviijaks. Asutav kogu on 22. veebruaril Tartu Pedagoogilises Koolis. Ülaltoodud tingimusele vastavate koolide ja üksikisikute ühinemissoovid saata aadressil: 202400 Tartu, Salme t. 1a, Forseliuse Selts. Toetajaliikmeks võivad astuda ilmalikud ja kiriklikud organisatsioonid, asutused, ettevõtted. Registrecrnuile saadetakse põhikirja ja programmi projektid jm.

Asutav toimkond